

خبرنامه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

دوره جدید، سال اول، شماره ششم، مهرماه ۱۳۹۳

مراسم جشن آغاز سال تحصیلی جدید در پژوهشگاه

مراسم جشن آغاز سال تحصیلی جدید، روز دوشنبه ۷ مهرماه ۹۳ با حضور رییس، معاونان، اساتید و دانشجویان ورودی جدید، در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد... صفحه ۲

رساله در اثبات تواتر قرآن منتشر شد

شاهین آریامنش: کتاب رساله در اثبات تواتر قرآن نوشته محمدبن حسن حر عاملی با ترجمه مریم سادات عربی توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. صفحه ۶

باجه بانک ملت در پژوهشگاه افتتاح شد

باجه بانک ملت، ۸ مهرماه با حضور دکتر صادق آیینه‌وند، رییس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، دکتر سیدمهدی موسوی، معاون مالی، اداری و مدیریت منابع، .... صفحه ۳

پیش‌نشست کرامت انسانی و حقوق شهروندی برگزار شد

اولین پیش‌نشست تخصصی با موضوع «کرامت انسانی و حقوق شهروندی» به همت معاونت فرهنگی و اجتماعی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و با حضور جمعی از اساتید در سالن اندیشه پژوهشگاه برگزار شد. صفحه ۷

آغاز به کار پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی کار بردی در

پژوهشگاه / علوم انسانی باید گره‌ای را از جامعه باز کند
دکتر صادق آیینه‌وند رییس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در نشست مطبوعاتی تأسیس پژوهشکده علوم انسانی... صفحه ۴

برگزاری مراسم تکریم و بزرگداشت عید سعید

غدیر در پژوهشگاه

در آستانه عید سعید غدیر با همت مرکز تحقیقات امام علی (ع)، مراسم تکریم و بزرگداشت عیدالله الاکبر عید ولایت، با سخنرانی اساتید پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ... صفحه ۸

گزارش چهاردهمین جلسه «نظام سیاسی اسلام»

در ادامه سلسله جلسات علمی «نظام سیاسی اسلام» که از چندی قبل در پژوهشکده نظریه‌پردازی سیاسی و روابط بین‌الملل تشکیل شده است، جلسه سیزدهم به تعریف مفهوم «مصلحت» پرداخت. صفحه ۵

دکتر آیینه‌وند: رایزنان فرهنگی، رسولان فرهنگی هستند

دکتر صادق آیینه‌وند رییس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در نشست مشترک رییس و اعضای هیئت علمی پژوهشگاه با رایزنان فرهنگی که شنبه ۱۹ مهرماه در پژوهشگاه برگزار شد... صفحه ۱۰

کتابخانه مرکزی پژوهشگاه در خدمت پژوهش جذب

القلوب الی دیار المحبوب

مدینه عربستان، شهر هجرت مسلمانان، تاریخ‌ها و سرگذشت‌ها داشته است. اسباب و علل پدیداری حوادث و وقایع انسانی در این شهر مقدس و هر جایی دیگر دائمی است... صفحه ۶

مراسم جشن آغاز سال تحصیلی جدید در پژوهشگاه

باشد و با اولویت‌بندی حرکت کند زیرا جامعه ما مسائل فراوانی دارد که با آسیب‌شناسی و نیازسنجی، می‌توان آنها را برطرف کرد. به همین دلیل پژوهش‌های پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی می‌تواند به امر نیازمحوری تحقیقات توجه کند.

وی اضافه کرد: تاسیس موفق پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی کاربردی برای اولین بار در کشور در سالی که سال اقتصاد و فرهنگ نام‌گذاری شده است نمونه خوبی از این کوشش‌هاست و می‌تواند پل ارتباطی استواری میان بخش پژوهش و آموزش در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی باشد.

دکتر قبادی گفت: مسئولان و استادان باید صمیمیت، تعامل و ارتباط همدلانه و پدرا نه با دانشجویان داشته باشند و امید به ارتقای سطح فرهنگ با حضور معاونت محترم فرهنگی و اجتماعی و تعامل آن با امور آموزش، به منظور فراهم‌سازی و مساعدت در تأمین امکانات رفاهی برای دانشجویان و محیطی همراه با آرامش برای دانشجویان محترم، امکان‌پذیر خواهد شد.

وی همچنین از مدیریت تحصیلات تکمیلی خواست تا تدبیر در کنار امید و نشاط را به منصفه ظهور برساند و گفت: باید محیطی سرشار از خردورزی، عقلانیت، تدبیر همراه با محیطی پر مدارا و نشاط آفرین و زنده فراهم شود، یعنی فاصله‌ای میان مدیریت تحصیلات تکمیلی و دانشجو وجود نداشته باشد. دانشجو باید با تمام ارگان پژوهشگاه مانوس باشد و امکان حضور و طرح مسائل و مشکلات خود را داشته باشد. قبادی در پایان سخنرانی خود به ذکر و معرفی پژوهشکده‌ها و رؤسای آن‌ها پرداخت.

دکتر اشرف بروجردی، معاون فرهنگی و اجتماعی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، در بخش سوم این مراسم نیز به تشریح سیاست‌های راهبردی معاونت فرهنگی و اجتماعی این پژوهشگاه پرداخت و گفت: معاونت فرهنگی اجتماعی، به‌عنوان مسئول طراحی، برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های فرهنگی اجتماعی در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، موظف است با تکیه بر سرمایه‌ها و ذخایر علمی و اخلاقی همکاران خود، بر اساس ضرورت‌ها، نیازها و آرمان‌های اسلامی-ایرانی، بستر رشد و بالندگی فرهنگی را در این سازمان فراهم سازد.

این معاونت، با هدف تکریم و پاسداشت حقوق انسانی، رشد عقلانیت و خردورزی، زیست اخلاقی در روابط درون سازمانی،

تحقیق و پژوهش در حوزه علوم انسانی و بزرگ‌ترین قطب علمی علوم انسانی است. وی با بیان اینکه تمدن اسلامی با کوشش و جهد دانشمندان اسلامی به این مرحله رسیده است، یادآور شد، تمدن اسلامی، تمدنی است که اتصال به ریشه و انطباق به نیاز داشته باشد. اتصال به ریشه یعنی به فرهنگ اسلامی متصل بوده و از دین و توحید جدا نباشد. فرهنگ اسلامی نیز باید روزآمد و سرآمد باشد و با نیازهای روزمره انسان‌ها انطباق داشته باشد.

رییس پژوهشگاه تأکید کرد: کسی که در تحقیق مقام بالایی دارد در پرورش محقق و دانشمند نیز موفق خواهد بود. ما در میراث اسلامی دانشمندی داریم که کتاب نوشته‌اند، ولی نام خود را نوشته‌اند؛ زیرا معتقدند کسانی که توانایی نشر علم و دانش را دارند و می‌توانند علم را آموزش دهند، واجب کفایی است. حتی در اسلام استقبال از علم یعنی کسی که کاسی علم را مطرح کند و دین را از راه مکسب به‌دست آورد، از سویی فقها حرمت شرعی برایش قائل هستند.

به گفته دکتر آیینوند علم جهادی مستمر است که در بالای همه فضیلت‌ها قرار دارد و هیچ چیز توان مقابله با علم را ندارد در اسلام نیز هیچ قدرت، منبع و سرچشمه‌ای بالاتر از علم نیست. سخنران بعدی، دکتر حسینعلی قبادی، قائم مقام و معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی پژوهشگاه، ضمن خیر مقدم، از اساتید و دانشجویان جهت شرکت در این مراسم تشکر و قدرانی کرد و گفت: وظیفه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی تحقیق و پژوهش است.

دکتر قبادی حضور دانشجویان در پژوهشگاه را امری هدمند دانست و گفت: پژوهشگاه برای آینده کشور به قصد تعلیم و تربیت محقق، اقدام به راه‌اندازی تحصیلات تکمیلی کرده است.

دکتر قبادی تأکید کرد: آموزش در پژوهشگاه اصل نیست، بلکه تحصیلات تکمیلی، قصد ترویج تحقیق و پژوهش در پژوهشگاه را دارد تا از این طریق بتواند بخشی از نیازهای جامعه را برطرف کند. به همین دلیل، ضرورت همگرایی آموزش با پژوهش در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در همه عرصه‌ها اعم از فرایند تحصیل یا بخش انجام پایان‌نامه و رساله ضروری به نظر می‌رسد. بنابراین، اگر پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی قرار است با بال آموزش و پژوهش؛ هم‌زمان پرواز کند، باید پژوهش‌های حوزه تحصیلات تکمیلی نیز، متوجه نیازها و خلاءهای جامعه

مراسم جشن آغاز سال تحصیلی جدید، روز دوشنبه ۷ مهرماه ۹۳ با حضور رییس، معاونان، اساتید و دانشجویان ورودی جدید، در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد. در این مراسم دکتر صادق آیینوند رییس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، دکتر قبادی قائم مقام و معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی پژوهشگاه، دکتر بروجردی معاون فرهنگی و اجتماعی، دکتر موسوی معاون اداری، مالی و مدیریت منابع، دکتر مجتهدی استاد برجسته فلسفه و دکتر حسینی فر معاون تحصیلات تکمیلی سخنرانی کردند.

در ابتدای مراسم دکتر صادق آیینوند رییس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با ذکر نام و یاد خدا مقدم دانشجویان ورودی جدید پژوهشگاه را گرامی داشت و گفت: این پژوهشگاه بزرگ‌ترین پژوهشگاه علوم انسانی کشور است و تلاش داریم در تمام رشته‌های علوم انسانی قطب علمی شویم که این مهم با کمک دانشجویان عزیز به انجام خواهد رسید. وی در سخنان خود به بحث تعلیم و تعلم در اسلام و همچنین حاصل تحقیق، تحول و تمدن‌سازی اشاره کرد و یادآور شد: در میراث ما نوشته شده است آدمی به علم نمی‌رسد، مگر اجتهاد در علم و حرص و آزمندی در کسب علم را داشته باشد. دانشجویان عزیزی که می‌خواهند محقق و شخصیت علمی شوند باید به این نکات توجه کنند که اینها میراث مجرب ماست. آزمون‌اند دو دسته هستند که سیراب نمی‌شوند؛ یکی طالب علم و دیگری طالب مال است پس برای درک علم باید حرص و آز داشته باشیم. کوشش و پیگیری نیز مهم است، زیرا باعث مجتهد شدن انسان می‌شود. در نهایت، تلاش‌های انسان باید به نتیجه‌ای برسد.

دکتر آیینوند تأکید کرد: باید به چهار ویژگی در کسب علم توجه کنیم: ۱- هوش، ۲- حرص و آز (علاقه وافر)، ۳- اجتهاد و ۴- کوشش مستمر برای به نتیجه رسیدن.

وی در ادامه گفت: کسی که در میراث اسلام تعلیم ندیده باشد صحفی است؛ یعنی توجهی به او ندارند. امروز به کسی دانشمند و عالم گفته می‌شود که علم و دانش گسترده، قدرت تحلیل بالا و روش تحلیل و توانایی درک علم را داشته باشد.

دکتر آیینوند در ادامه پژوهشگاه را به‌عنوان بزرگ‌ترین قطب زبان فارسی و تاریخ زبان فارسی دانست و گفت: پژوهشگاه با ۱۵ پژوهشکده و ۲ مرکز تحقیقاتی و حدود ۱۰۰ محقق برجسته، در حال تبدیل شدن به مرکز

تحکیم و اعتلای هویت اسلامی - ایرانی بر اساس سیاست‌های کلی برنامه بیست ساله توسعه و نقشه جامع علمی کشور، برنامه‌های خود را در چارچوب سیاست‌های «تقویت هویت ملی متناسب با آرمان‌های انقلاب اسلامی»؛ «بازشناسی موارث، سنن و آداب و رسوم ایرانی در مناطق مختلف کشور برای افزایش و ارتقاء آگاهی‌های عمومی نسبت به تمدن و فرهنگ ایرانی - اسلامی»؛ «تقویت روحیه عزت، خودباوری، امید و نشاط فردی و اجتماعی»؛ «ایجاد فرصت‌های بحث و گفت‌وگو برای صاحبان فکر و اندیشه در محیطی امن و علمی جهت رشد خلاقیت و نوآوری»؛ «تقویت قانون‌گرایی، نظم اجتماعی، وجدان کاری، روحیه کار جمعی»؛ «تقویت سازمان‌های مردم‌نهاد و انجمن‌های علمی - تخصصی در حوزه پژوهش‌های علوم انسانی»؛ «حضور فعال و هدفمند در سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای برای ایجاد تحول در رویه‌های موجود بر اساس ارزش‌های اسلامی»؛ «توانمندسازی سرمایه‌های انسانی پژوهشگاه»؛ «آگاهی بخشی نسبت به حقوق و وظایف فردی و اجتماعی اعضای پژوهشگاه»؛ «سنجش افکار عمومی نسبت به عملکردهای حوزه معاونت فرهنگی» بیان کرد.

دکتر بروجردی در پایان به ذکر برنامه‌های کلی

در حوزه فرهنگی و اجتماعی در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی پرداخت. دکتر سید مهدی موسوی، معاون اداری، مالی و مدیریت منابع، یکی دیگر از سخنرانان این مراسم بود که به نکاتی در حوزه معاونت اداری و مالی اشاره کرد و گفت که تلاش بر این است تا کرامت و شخصیت دانشجویان حفظ و حداکثر امکانات رفاهی برای دانشجویان فراهم شود. دکتر کریم مجتهدی، استاد برجسته فلسفه، به عنوان نماینده اساتید پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، به ذکر سخنانی در حوزه درس و تعلیم و تربیت آموزش پرداخت و گفت کسی که عشق به علم دارد دانشجوی است، این همان معنای فلسفه است، یعنی کسی که به کمبودهای دانش خود مطلع و واقف است و به مطالعه و تحقیق می‌پردازد این امر از دانشمند بودن مهم‌تر است. دکتر مجتهدی بیان کرد: همه ما بدون استثناء وظایفی نسبت به قوم و زبان فارسی خود داریم، اما وظیفه بزرگ‌تر و خطیری که نسبت به خود داریم مسئولیتی نسبت به خود است. باید تلاش کنیم که یاد بگیریم؛ زیرا جهل، ظلم است و این ظلم را نسبت به خود روا نداریم. مجتهدی تأکید کرد: مطالعه کردن، خواندن، نوشتن، ادعا نداشتن و اعتکاف علمی داشتن زمانی با ارزش است که جهل علم از ما زوده شود و این امر نیاز به تلاش و کوشش و استمرار است.

در پایان مراسم نیز دکتر حسنی‌فر، معاون تحصیلات تکمیلی، گزارشی از تاریخچه و وضعیت مدیریت تحصیلات تکمیلی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ارائه دادند. دکتر حسنی‌فر گفت: مدیریت، نظارت، انجام و بهینه‌سازی کلیه امور مربوط به آموزش، آزمون، پذیرش دانشجو، پژوهش دانشجویان (پایان‌نامه، رساله، مقاله و تحقیق)، استادان، خدمات دانشجویی و امور فرهنگی دانشجویان، دانش‌آموختگان و اسناد و بایگانی مدارک دانشجویی و آموزشی و کارگاه‌ها و درس‌گفتارها و آموزش‌های آزاد، وظیفه اصلی مدیریت تحصیلات تکمیلی پژوهشگاه است که این مدیریت شامل بخش‌های آموزش، پژوهش، خدمات دانشجویی، دانش‌آموختگان و نظام وظیفه، بایگانی و اسناد، کارگاه و درس‌گفتار است. حسنی‌فر در ادامه رشته‌های موجود در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی را معرفی و آماری از تعداد دانشجویان این رشته‌ها مطرح کرد. وی همچنین تعداد دروس ارائه شده در نیمسال اول ۹۳ بر حسب رشته و مقطع تحصیلی را ارائه داد. این مقام مسئول در پایان، سیاست‌های مدیریت تحصیلات تکمیلی را مطرح و برنامه‌های آینده پژوهشگاه درباره برنامه‌های فرهنگی، اجتماعی و رفاهی را تشریح کرد. مراسم با اهدای جوایز به نفرات برتر هر رشته به اتمام رسید.

باجه بانک ملت در پژوهشگاه افتتاح شد

باجه بانک ملت، ۸ مهرماه با حضور دکتر صادق آینه‌وند، رییس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، دکتر سیدمهدی موسوی، معاون مالی، اداری و مدیریت منابع، دکتر اشرف بروجردی، معاون فرهنگی و اجتماعی و حسین صالحی، مدیر امور مالی و نمایندگان بانک ملت، در پژوهشگاه افتتاح شد. دکتر سیدمهدی موسوی، معاون مالی، اداری و مدیریت منابع، در مراسم راه‌اندازی شعبه بانک ملت در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی گفت: برای رفاه حال اعضای هیئت علمی و کارمندان پژوهشگاه تصمیم گرفته شد تا شعبه بانک ملت، در این پژوهشگاه، فعالیت خود را آغاز کند که امیدواریم و انتظار داریم فعالیت خوبی در اینجا داشته باشد و تسهیلاتی در اختیار اعضای پژوهشگاه قرار بدهد و تنها به حرف بسنده نکند. وی افزود: امیدواریم که تعامل سازنده‌ای بین بانک ملت و اعضای فرهیخته پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برقرار شود و تسهیلاتی چون وام و چیزهایی از این دست در اختیار اعضا قرار بگیرد. نماینده بانک ملت در این نشست نیز با ابراز خوشحالی از اینکه شعبه بانک ملت در مکانی علمی و فرهنگی راه‌اندازی شده است گفت: هر چقدر با این مجموعه علمی همکاری داشته باشیم نقاط ضعفمان را بهتر می‌شناسیم و امیدواریم که تعاملات بسیار خوبی با پژوهشگاه داشته باشیم. وی افزود: لیزینگ خودرو، تامین احتیاجات، بیمه کار و زندگی و بیمه‌های تکمیلی، بسته‌های اعتباری، وام‌های ضروری، شماری از تسهیلاتی است که امیدواریم در اختیار اعضای پژوهشگاه قرار دهیم.

تسلیت

جناب آقای دکتر جعفر حبیب‌زاده

مشاور محترم اجرایی و حقوقی رئیس پژوهشگاه مصیبت وارده را تسلیت عرض کرده و از خدای سبحان، برای ایشان علو درجات و برای جنابعالی و سایر بازماندگان صبر و اجر مسألت داریم.

جناب آقای دکتر اصغر باقری

مدیر محترم امور اداری و پشتیبانی مصیبت وارده را تسلیت عرض کرده، از خدای سبحان، برای ایشان علو درجات و برای جنابعالی و سایر بازماندگان صبر و اجر مسألت داریم.

سرکار خانم فاطمه نعیمی

درگذشت پدر بزرگوارتان را تسلیت گفته، از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر جمیل آرزو مندیم.

سرکار خانم دکتر کبری روشنفکر

درگذشت خواهر گرامیتان را تسلیت گفته، برای آن مرحومه علو درجات و برای شما و خانواده محترمتان صبر جمیل آرزو مندیم.

آغاز به کار پژوهشکده

علوم انسانی و اجتماعی

کاربردی در پژوهشگاه /

علوم انسانی باید گره‌ای را

از جامعه باز کند

دکتر صادق آیین‌وند رییس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در نشست مطبوعاتی تأسیس پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی کاربردی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی درباره هدف تأسیس پژوهشکده یادشده گفت: باید به علوم انسانی به چشم فناوری نگریست و هدف پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی از تأسیس این پژوهشکده این است که علوم انسانی در کنار جامعه نشان داده شود و مردم تاثیر علوم انسانی را ببینند. علوم انسانی باید گره‌ای را از جامعه باز کند و به درد جامعه بخورد و ما از امروز به چشم فناوری به علوم انسانی می‌نگریم.

در این نشست که ۵ مهرماه با حضور دکتر سپهر قاضی‌نوری معاون سیاست‌گذاری و نظارت راهبردی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و همچنین حسینعلی قبادی قائم مقام پژوهشگاه و نیز امیری تهرانی رییس پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی کاربردی برگزار می‌شد؛ سپهر قاضی نوری معاون سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی معاونت علم و فناوری درباره تأسیس این پژوهشکده گفت: طی تفاهم‌نامه‌ای که نزدیک به دو ماه پیش با پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منعقد شده بود، قرار بر این بود تا پژوهشکده جدیدی در این پژوهشگاه با هدف کاربردی کردن پژوهش‌های این پژوهشگاه تأسیس شود. نقش پژوهشگاه علوم انسانی در حوزه علوم انسانی و اجتماعی بی‌بدیل است و کشور چنین گنجینه‌ای را کمتر سراغ دارد که چنین حجم زیادی از علوم انسانی در آن انجام شود. چیزی که در معاونت علم و فناوری به دنبالش هستیم به بار نشاندن زنجیره این فعالیت‌هاست. در رشته‌های علوم انسانی شاهد هستیم که شماری پژوهشگر در حال کار هستند و پژوهش خود را ارائه می‌کنند اما زنجیره قطع می‌شود و از سویی دیگر، مدیران اجرایی کشور بدون مطالعه و تحقیق، تصمیم‌گیری می‌کنند. ما به دنبال وصل کردن این زنجیره هستیم و هدفمان این است تا بین ۳ تا ۵ درصد از پژوهش‌های پژوهشگاه را کاربردی کنیم. این پژوهشکده موازی ۱۴ پژوهشکده دیگر نیست

بلکه مکمل آنهاست و پژوهش‌هایی را که قابلیت کاربردی شدن دارد را جدا می‌کند و سعی می‌کند حلقه واسطی بین دستگاه‌های اجرایی فراهم کند.

وی افزود: پیش‌بینی ما این است که اگر این فرآیند، ۳ سال به خوبی انجام شود بعد از مدتی نه تنها نیازی به کمک مالی ندارد بلکه یکی از ممرهای درآمد پژوهشگاه می‌شود. معاونت علم و فناوری در دوره جدید خیلی نتوانسته است وارد حوزه علوم انسانی شود و بیشتر به علوم پایه و کشاورزی و چیزهایی از این دست پرداخته است و همکاری با پژوهشگاه یکی از اولین گام‌ها در حوزه علوم انسانی است و اگر این قدم با موفقیت برداشته شود در جاهای دیگر انجام می‌شود.

دکتر حسینعلی قبادی قائم مقام پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی درباره تأسیس این پژوهشکده گفت: مقام معظم رهبری امسال را سال اقتصاد و فرهنگ نامیدند که پیرو این نام‌گذاری، معاونت علم و فناوری و پژوهشگاه، برای تحقق منویات مقام معظم رهبری، این پژوهشکده را راه‌اندازی کردند؛ در حقیقت این پژوهشکده از مصادیق بارز پیوند بین اقتصاد و فرهنگ و کاربردی سازی علوم انسانی است. خوشبختانه افتتاح این پژوهشکده همزمان شده با ابلاغ سیاست‌های کلی علم و فناوری مقام معظم رهبری که ملاک و معیار سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه خواهد بود و برنامه ششم توسعه از آن برخواهد کشید. خوشبختانه مقام معظم رهبری توجه بیشتری به علوم انسانی کرده‌اند و این برای ما سرمایه استواری خواهد بود تا این پژوهشکده تقویت شود.

وی درباره کاربردی شدن علوم انسانی افزود: در برنامه توسعه پژوهشگاه که برای نخستین بار تدوین می‌شود، نگاه و رویکرد کاربردی به پژوهش‌های علوم انسانی در صدر برنامه‌هاست. مطالعات نشان می‌دهد که در کشور ما که میراث غنی فرهنگی و معنوی دارد کاربردی شدن علوم انسانی و اجتماعی به بازآفرینی و احیای میراث‌های ما کمک می‌کند و این رهیافت هرچه بیشتر مورد توجه قرار گیرد زمینه برای کشف ظرفیت‌های میراث تمدنی ما بیشتر می‌شود. ما باید بیشتر به سمت کاربردی سازی علوم انسانی حرکت کنیم.

دکتر امیری تهرانی رییس پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی کاربردی با اشاره به گستردگی میان پژوهشگاه‌ها و دانشگاه‌ها با سازمان‌های اجرایی گفت: این آسیب شاید به تأسیس دانشگاه‌ها می‌رسد که تاکنون این فاصله وجود داشته است و باید این فاصله برداشته شود که

بایستی این پژوهش‌ها در اختیار مجریان قرار بگیرد تا بتوانند از آن استفاده کنند. توجه به علوم پایه و کشاورزی و چیزهای دیگر بسیار بوده اما متأسفانه به زمینه علوم انسانی کمتر توجه شده است که خوشبختانه این دولت، به این حوزه نیز توجه کرده است.

وی درباره نخستین ویژگی این پژوهشکده گفت: این پژوهشکده به دنبال طرح‌هایی است که مسئله‌محور است و به مسائل فرهنگی جامعه بپردازد و برای آن جامعه به دنبال راهکار باشد. ویژگی دوم این است که نتایجش، کاربردی باشد و بتواند گامی برای حل آن مسئله بردارد. شاید برخی پژوهش‌ها به توسعه سیاسی بینجامد و مشاوره‌هایی در زمینه حل مسائل سیاسی، فرهنگی و اجتماعی در اختیار سیاست‌گذاران بگذارد. بخش دیگری از تحقیقات به صورت محصولات فرهنگی خواهد بود. تاکنون محصولات پژوهشی به صورت کتاب و مقاله منتشر می‌شده است اما علاوه بر آن، می‌توان نتایج پژوهش‌ها را به صورت نرم‌افزارهای رایانه‌ای، برنامه‌های رایانه‌ای، دوره‌ها یا کارگاه‌های آموزشی و چیزهایی از این دست منتشر کرد. چه بسا می‌توان از این نتایج برای تأسیس شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان استفاده کرد.

وی ویژگی دیگر این پژوهشکده را بهره‌بردن از پژوهش‌های یکی از بزرگ‌ترین پژوهشگاه‌های علوم انسانی کشور دانست و گفت: ما با گنجینه‌ای از پژوهش‌ها روبه‌رو هستیم که برآیند از پژوهش‌های انجام‌شده این پژوهشگاه استفاده کنیم و سپس در مرحله دوم به طرح‌ها و تحقیقاتی که در جامعه روی می‌دهد، بپردازیم.

دکتر امیری تهرانی درباره ضمانت اجرایی پژوهشکده این تازه تأسیس گفت: اگر به نوعی نتوان پژوهش‌ها را به قوه اجرایی منتقل کرد باز هم این پژوهشکده به مقصود خود نرسیده است و علت اینکه این پژوهشکده با معاونت علم و فناوری به همکاری می‌پردازد این است که آن حلقه واسطی در این زمینه یاری‌رسان باشد.

وی درباره ساختار پژوهشکده و همکاری اعضای هیئت علمی با این پژوهشکده گفت: به دلیل بهره‌بردن از اندوخته‌های پژوهشی پژوهشگاه، طبیعتاً از همکاری همه اعضای هیئت علمی دیگر پژوهشکده‌ها بهره‌مند می‌شود.

رییس پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی دامنه موضوعات و مسائلی که درباره آنها بحث می‌شود را محدود ندانست و گفت: با توجه به مسئله‌محور بودن این پژوهشکده، هر

گزارش چهاردهمین جلسه «نظام سیاسی اسلام»

در ادامه سلسله جلسات علمی «نظام سیاسی اسلام» که از چندی قبل در پژوهشکده نظریه‌پردازی سیاسی و روابط بین‌الملل تشکیل شده است، جلسه سیزدهم به تعریف مفهوم «مصلحت» پرداخت. در این جلسه مجموعه‌ای از چند تعریف توسط یکی از اعضا مطرح گردید بحث پایانی آن جلسه به طرح دیدگاهی درباره اجتهاد و مصلحت کشیده شد که به دلیل اهمیت آن، موضوع بحث جلسه چهاردهم واقع شد. جلسه چهاردهم این نشست با موضوع «مصلحت عمومی» و با بررسی تعریف اجتهاد فقهی پی گرفته شد. در این جلسه بیان گردید که طی مباحث گذشته دو دیدگاه درباره اجتهاد فقهی مطرح است:

۱- اجتهاد تشخیص حکم شرعی یا قانونی است.

۲- اجتهاد عبارت از تشخیص مصلحت برای صدور حکم شرعی است.

البته تردیدی نیست که دیدگاه‌های دیگری هم در این باره وجود دارد؛ لیکن در این جلسه به این دو دیدگاه توجه شد. در دفاع از دیدگاه اول، گفته شد که گاه قانون‌گذار خود فاعل شناسایی است و گاه دیگری است. اگر قانون‌گذار خودمان باشیم به‌طور طبیعی ابتدا باید مصلحت یا مفسده عمل را تعیین کرده سپس برای آن حکم صادر کنیم؛ زیرا احکام تابع مصالح و مفاسد است. قانون هم همان حکمی است که با استناد به مصلحت یا مفسده عمل، وضع می‌شود؛ اما اگر قانون‌گذار مرجع دیگری باشد؛ فاعل شناسایی در پی کشف احکام و قوانین وضع‌شده از سوی آن مرجع است. بر این اساس، در صورت اول، چون فاعل شناسایی، قانون‌گذار هم هست؛ لاجرم اجتهاد فقهی که او می‌کند، تشخیص مصلحت و مفسده عمل است؛ اما در صورت دوم، چون قانون‌گذار مرجع دیگری است، اجتهاد فاعل شناسایی عبارت از «تشخیص حکم» است. حال با عنایت به این مقدمه، کار مجتهد در فقه اسلامی عبارت از «تشخیص حکم» است؛ زیرا در اسلام قانون‌گذار شارع مقدس است. طرح‌کننده این دیدگاه در ادامه بحث به دو نکته مهم اشاره کرد. نخست اینکه ما در تشخیص مصلحت و مفسده عمل به دلیل جایز الخطا بودن، ناتوان هستیم. دوم اینکه بفرض آنکه موفق به تشخیص مصلحت یا مفسده‌ای شویم؛ چون قانون‌گذار در اسلام شارع مقدس است؛ اذن و رضایت او بر تشخیص داده‌شده لازم و ضروری است. با توجه به این دو نکته است که رابطه مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان تعریف می‌شود. مجمع تشخیص مصلحت نظام هم جنبه حکم ثانوی دارد.

اما در دفاع از دیدگاه دوم این‌گونه مطرح شد که استنباط‌های جدید همان تشخیص حکم خدا منوط به تشخیص مصلحت یا مفسده عمل است. ما از این طریق است که می‌توانیم حکم خدا را تشخیص بدهیم. زیرا شارع مقدس، احکام را بر اساس مصلحت و مفسده عمل صادر می‌کند. بنابراین، مجتهد در تشخیص حکم، ابتدا با استناد به منابع دینی، تشخیص مصلحت می‌دهد و سپس استنباط فقهی می‌کند. مجتهد تلاش می‌کند تا مصلحت یا مفسده عمل عندالله را دریابد. یعنی مصالح و مفاسد عامه و خاصه عندالهی را تشخیص می‌دهد و سپس حکم شرعی را صادر می‌کند.

خاتمه جلسه طرح مقدمه‌ای برای ورود به بحث جلسه بعد بود. در این مقدمه بیان گردید که از مطالعه اجمالی که بر پارهای از متون فقهی به‌عمل آمده به این نتیجه می‌رسیم که بحث «مصلحت عمومی» تقریباً مغفول مانده است. غالب متون فقهی مبحث مصلحت را به نحو کلی بیان کرده‌اند و از جهت تقسیم آن به مصلحت عمومی و مصلحت خصوصی؛ کار چندانی نشده است. از این رو، لازم است در جلسه آینده به تعریف «مصلحت عمومی» بپردازیم.

گفتنی است که جلسه «نظام سیاسی اسلام» همه هفته، روزهای سه‌شنبه از ساعت ۹/۳۰ تا ۱۱ صبح با حضور جمعی از اساتید و علاقه‌مندان برگزار می‌شود و تاکنون در این جلسات موضوعات «حزب در اسلام» و «جایگاه اکثریت در نظام سیاسی اسلام» مطرح شده است.

مسئله‌ای که در دامنه علوم انسانی و اجتماعی قرار می‌گیرد را پوشش می‌دهد و اولویت‌های ما مربوط به مسائل و مشکلات جامعه است. مباحث کاربردی کردن علوم انسانی و اجتماعی در دانشگاه‌های مختلف جهان در زمینه‌های فلسفه و ادبیات و چیزهایی از این دست پی‌گیری می‌شود.

در ادامه دکتر قبادی درباره کاربردی کردن علوم انسانی و اجتماعی گفت: در پژوهشگاه رشته‌ای چون فلسفه برای کودکان داریم که می‌توان رشته‌های چون فلسفه را در دبستان و دبیرستان آموزش داد و آن را کاربردی کرد. رشته‌ای چون ادبیات فارسی را نیز می‌توان کاربردی کرد. کشورهایی می‌توانند ادبیات نمایشی قوی‌ای داشته باشند که ادبیات آنها پتانسیل و ظرفیت غنی‌سازی را داشته باشد. بدون ادبیات قوی نمی‌توان نمایش و سینمای قوی داشت.

دکتر قبادی گفت: پژوهشگاه به صورت پراکنده کار نمی‌کند بلکه به صورت رفتار سازمانی و شبکه پژوهشی به فعالیت می‌پردازیم که در آینده‌ای نزدیک با هماهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، برای کمیسیون‌های فرهنگی اجتماعی دولت، ایده‌های سیاست‌گذاری و راهبری و کاربردی خواهیم داشت و همچنین در تلاش هستیم تا در زمینه برنامه ششم توسعه از دید پژوهش‌های کاربردی، به دولت و مجلس کمک کنیم.

وی در پایان به رسالت رسانه‌ها و مطبوعات پرداخت و گفت: رسالت رسانه این است که مسائل و مشکلات جامعه را بشناسد و به نخبگان منتقل کند. در فرآیند کاربردی شدن علوم انسانی، رسانه‌ها نقش بسیار پررنگی دارند چرا که با اقشار مختلف مردم در تماس هستند.

دکتر قاضی نوری تامین منابع مالی پژوهشکده را از سه طریق ممکن دانست: نخست، تا مدت سه سال رقمی به مبلغ ۵۰۰ میلیون تومان در اختیار پژوهشکده قرار می‌گیرد که به تدریج بر حسب اراده طرح‌ها پرداخت می‌شود. دوم، درآمدهای خود پژوهشکده است که از طریق دست‌کم فروش محصولات درآمدزایی خواهد داشت. سوم، ردیف بودجه‌ای است که پژوهشکده‌ها از آن برخوردارند.

دکتر صادق آیینه‌وند در پایان درباره مشکلات اجتماعی گفت: پژوهشگاه، پژوهش‌های خود را در اختیار سازمان‌های مرتبط می‌گذارد اما پژوهشگاه مسئول اجرای آن نیست. ما برآنیم پژوهش کاربردی را در اختیار جامعه بگذاریم.

جذب القلوب الی دیار المحبوب

(نمودی از دلربایی دیار یار)

دکتر سید ابراهیم دیباجی

مدینه‌شناسی

مدینه عربستان، شهر هجرت مسلمانان، تاریخ‌ها و سرگذشت‌ها داشته است. اسباب و علل پدیداری حوادث و وقایع انسانی در این شهر مقدس و هر جایی دیگر دائمی است، و از این رو پژوهش دربارهٔ حوادث و وقایع زمانی و مکانی، پایانی ندارد.

از جمله ویژگی‌های دانش‌های تاریخی و جغرافیایی این است که دانش تاریخی مستلزم دانش جغرافیا، و جغرافیا هم مستلزم تاریخ است، و مصطلح «تاریخی جغرافیا» و «جغرافیای تاریخ» همین پیوند را می‌رساند و همه هستی جز ذات خدای سبحان دگرگونی و تغییر را در پی دارد. استلزام یاد شده میان تاریخ و جغرافیا از آن روست که حوادث تاریخی از پدیده‌های در «ظرف زمان» بوده و وقایع جغرافیایی از پدیده‌های برآمده در «ظرف مکان» است و هیچ آفریده‌ای خالی از این دو ظرف نبوده و نیست و بدین ترتیب حوادث تاریخی و جغرافیایی برآمده در دو ظرف زمانی و مکانی به هم پیوسته و پیوندی استوار داشته و دارد و اثبات و ثبوت آنها همواره در گرو پژوهش است.

یکی از وجوه امتیاز ظرف زمان از ظرف مکان این است که هیچ مظلوف زمانی توان و قدرت تصرف در ظرف زمان را ندارد - خواه زمان خاص و خواه زمان عام - ولیکن برخی از مظلوف‌های مکانی مانند انسان، در برخی از انواع ظرف‌های مکانی خاص، امکان تصرف را دارند، مانند تصرف در کشورها و شهرها و مکان‌های مسکونی و غیره، بنابراین پژوهش‌های دربارهٔ زمان و مکان و حوادث واقع در آنها بیشترین ارتباط را با مظلوف آنها دارد.

سکونت آدمی و ظرف مکان او پیش از درآمدن آدمی به کره خاکی مورد بحث و گفتگو و امر و نهی موجودات عالم مجردات بوده و در متون مقدس هم به وحی آمده: ای آدم تو و همسرت در بهشت برین سکونت گزینید، و پس از گذشت زمانی به بیرون شد آنان فرمان آمد «یا آدم اسکن انت و زوجک الجنة... فأخرجهما مما كانافیه ....».

من ملک بودم و فردوس برین جایم بود

آدم آورد در این دیر خراب آبادم

حافظ

از روزهای نخستین آفرینش تا پسین آن، تاریخ و جغرافیای آدمی جنبش و دگرگونی داشته و خواهد داشت و جهان و طبیعت چنین است. بسیاری از منابع تاریخی کهن، سویه‌های جغرافیایی دارند، و برعکس آن نیز چنین است، و از این رو بر پژوهندگان است که با سبک و سیاق منابع کهن آشنا باشند تا افاده و استفاده پذیرتر شود. غارنشینی تا قصرنشینی و آسمان‌خراش درآبی، حوادث تاریخی و جغرافیایی را در پی داشته است، و پژوهنده ناچار است جریان‌های ظرف‌های زمانی و مکانی را در بوته پژوهش گذارد و نتیجه گیرد. ابوالمجد، عبدالحق پسر سیف‌الدین سعدالله ترک بخاری دهلوی، متخلص به «حقی» (تولد: ۹۵۸ هـ، درگذشت: ۱۰۵۲ هـ) که نیاکان او از بخارا به دهلی مهاجرت کرده بودند، در هند اهل دانش و معرفت شده بود، و سفری زیارتی به مکه و مدینه کرد، و در مدینه بر آن شد که سفرنامه‌ای تاریخی و جغرافیایی نگارش دهد و از این رو در ۹۹۸ هـ/ ۱۵۹۰ م، در مدینه این طرح را آغاز کرد، و یادداشت‌هایی نگارش داد، و پس از بازگشت به دهلی در ۱۰۰۱ هـ/ ۱۵۹۲ م. آنها را ترتیب داده و به پایان رسانده و نام آن را جذب القلوب الی دیار المحبوب نهاده است.

جذب القلوب الی دیار المحبوب

نمودی از دلربایی دیار یار

این کتاب، افزون بر داشتن احادیث و اخبار درآمده دربارهٔ قداست و فضیلت مدینه هجرت، هم «سفرنامه»، و هم تاریخ، و هم جغرافیا بوده، تا پژوهنده‌ای که دربارهٔ مدینه اسلامی پژوهش می‌کند، از آن بهره گیرد. از آنجا که این کتاب، سال‌های گذشته در هندوستان چاپ سنگی شده و دسترسی به آن جز در برخی از کتابخانه‌ها، امکان‌پذیر نیست، آن را در جهت، نیاز به پژوهش تاریخی و جغرافیایی مدینه هجرت معرفی کردیم. در این کتاب، مطالب سودمندی آمده و از چگونگی ساخت‌وساز بناها، از خانه‌های مسکونی گرفته تا مسجدها و زیارتگاه‌ها؛ جاده‌ها و راه‌ها؛ جای‌ها و مکان‌های مقدس میان مدینه و مکه؛ بازارهای مدینه؛ برزن‌ها و کوی‌ها؛ ده‌ها و دهکده‌های اطراف مدینه، و مطالب دیگر، یاده شده و مؤلف آن را در ۱۷ باب نگارش کرده است. بررسی آن، برخی از ابهام‌ها و دشواری‌های پژوهشی تاریخ و جغرافیای مدینه پیامبر اسلام را روشن می‌کند.

پی‌نوشت

۱. بقره/۳۵-۳۶

رساله در اثبات تواتر قرآن منتشر شد

شاهین آریامنش: کتاب رساله در اثبات تواتر قرآن نوشتهٔ محمدبن حسن حر عاملی با ترجمهٔ مریم سادات عربی توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد.

در آغاز کتاب، دیباجهٔ مترجم را می‌خوانیم که مترجم در بخشی از آن به معرفی نویسندهٔ کتاب که همانا محمدبن حسن حر عاملی است می‌پردازد. عاملی فقیه و محدث امامی مذهب سدهٔ یازدهم هجری است که در روستای مشغر در جبل عامل لبنان زاده شد. بنا به قولی نسب وی به حر بن یزید ریاحی می‌رسد. وی که تا چهل سالگی در جبل عامل می‌زیست دو بار به حج رفت و پسانتر راهی طوس شد و تا زمان مرگ در آنجا ماند و به تدریس و تالیف پرداخت. وی یک بار نیز به اصفهان رفت و علامه مجلسی را ملاقات کرد و از او اجازهٔ روایت گرفت. شاه سلیمان صفوی به وی سمت قاضی‌القضاتی و شیخ‌الاسلامی خراسان را پیشنهاد کرد اما وی نپذیرفت. عاملی سرانجام در ۱۱۰۴ هجری در مشهد درگذشت و در صحن عتیق حرم رضوی به خاک سپرده شد. عربی در ادامه از کتاب می‌نویسد که این کتاب در اصل یکی از مهم‌ترین نوشته‌های کوتاه حر عاملی است که تاکنون چنانکه باید به آن توجهی نشده است؛ کتابی که شیخ عاملی آن را در پاسخ به یکی از عالمان معاصر خود در رد ادعای او مبنی بر تحریف قرآن و اینکه به متواتر بودن قرآن خدشه وارد می‌کرد، نگاشته است. این کتاب در چهار فصل تنظیم شده است. فصل نخست در اثبات تواتر قرآن است. دومین فصل دربارهٔ اخباری است که بر سلامت قرآن از تحریف دلالت دارند. فصل سوم در بیان شبهات نویسندهٔ معاصر دربارهٔ جمع قرآن و اختلاف قاریان است. در پایان فصل چهارم است که در بیان شبهات و دفاع از تواتر قرآن است. مترجم در بخش‌هایی از دیباجه به صورت چکیده‌وار مدعیات اصلی نویسندهٔ گمنامی که معاصر شیخ عاملی بوده را ارائه کرده و سپس در ادامه پاسخ‌ها و ارزیابی‌های شیخ عاملی را آورده است.

کتاب رساله در اثبات تواتر قرآن که در ۵۰۰ نسخه منتشر شده است به بهای ۹۰۰۰ تومان در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است.

پیش‌نشست کرامت انسانی و حقوق شهروندی برگزار شد

اولین پیش‌نشست تخصصی با موضوع «کرامت انسانی و حقوق شهروندی» به همت معاونت فرهنگی و اجتماعی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و با حضور جمعی از اساتید در سالن اندیشه پژوهشگاه برگزار شد.

در ابتدای این نشست دکتر اشرف بروجردی معاون فرهنگی و اجتماعی پژوهشگاه، ضمن خوشامدگویی به اساتید، به سابقه این بحث در سالیان گذشته اشاره کرد و گفت: پژوهشگاه مصمم است تا در نشست اصلی، این بحث را به صورت علمی و دقیق و با حضور اساتید و صاحب‌نظران تبیین کند.

در ادامه دکتر جلالی‌پور، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران، ضمن تاکید بر این که پرداختن به بحث حقوق شهروندی بسیار اهمیت دارد، بر لزوم پرداختن به حقوق شهروندی به لحاظ دینی و حقوقی تاکید کرد.

وی در ادامه به اهمیت حقوق شهروندی در انسجام‌بخشی به جامعه در شهرهای بزرگ تاکید کرد اظهار داشت: متولی اصلی رعایت حقوق شهروندی، حکومت و بعد از آن دولت است. باید ببینیم کدام بخش‌ها، دغدغه حقوق شهروندی دارند و دولت چه کارهایی می‌تواند در این زمینه انجام دهد و این مسئله باید در چارچوب همین دولت پیگیری شود.

جلالی‌پور در پایان یادآور شد که عدم توجه به حقوق شهروندی، موجب مشکلات فراوان از جمله ناامیدی و یاس در بین جوانان می‌شود.

در ادامه دکتر ضیایی‌فر، دبیر کمیسیون حقوق بشر اسلامی، به تشریح نهادهای مرتبط با بحث حقوق شهروندی و وظایف و کارهایی که هر یک انجام داده‌اند پرداخت و گفت: در بُعد نظری، مفهوم‌شناسی حقوق شهروندی و کرامت انسانی، با سوالات بسیاری مواجه است که هنوز پاسخی به آنها داده نشده است و بنابراین باید پژوهشگاه در این زمینه تلاش بیشتری کند.

وی نیاز دیگر این حوزه را مطالعات بین‌رشته‌ای بر شمرد و تاکید کرد: باید مطالعات علمی و مرتبط با آنچه در میدان رخ داده، مورد توجه قرار گیرد.

ضیایی‌فر در ادامه با تصریح بر این نکته که منشور حقوق شهروندی که توسط دولت منتشر شده، در حد کلی‌گویی باقی مانده و بسیاری از خواسته‌ها را مغفول گذاشته، خواستار آن شد که پژوهشگاه بر روی پرسش‌های مبنایی و بین‌رشته‌ای، جلسات علمی برگزار کند.

در ادامه دکتر فاضلی عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی مسئله حقوق شهروندی را مسئله‌ای دانست که همه رشته‌های علوم انسانی را به هم متصل می‌کند و مسئله اصلی گفت‌وگو علم انسانی در جهان امروز است.

وی افزود: مهم‌ترین کاری که پژوهشگاه در این زمینه می‌تواند انجام دهد را ایجاد تریبون صدای عمومی برای تبیین هر چه بیشتر مسئله دانست و تاکید کرد: این کار اجرای سیاست شهروندی است. دکتر فاضلی ضمن آن که خواستار برپایی جلسات منظم و مستمر در این زمینه شد اظهار داشت: باید به سراغ مسائل مناقشه‌انگیز و بحث‌انگیز رفت تا امکان شنیدن صداهای مختلف ایجاد شود. ضمن آنکه باید مباحث حالت عمومی داشته باشد، نه اینکه تنها متخصصان این حوزه به بحث بپردازند بلکه هر کسی که دیدگاه مشخصی دارد و شجاعت و مسئولیت لازم را داشت، بتواند مطالب خود را بیان کند تا از این طریق تقاضای عمومی برای بحث حقوق شهروندی ایجاد شود.

در ادامه این نشست دکتر ناصری رئیس اسبق خبرگزاری ایرنا، خواستار برگزاری کرسی‌های آزاد اندیشی در این زمینه شد و بر پیگیری این مسئله توسط پژوهشگاه فارغ از عملکرد دولت، تاکید کرد. در ادامه همچنین دکتر حبیب‌زاده مشاور رئیس پژوهشگاه علوم انسانی پیگیری این مسئله را در چارچوب کار علمی یادآور شد و گفت به جای بحث حقوق شهروندی حقوق بشر را مطرح کرد تا مباحث فراگیرتر شود و همچنین این مباحث باید به صورت مردمی در آید.

در انتها دکتر قبادی قائم مقام و معاونت پژوهشی پژوهشگاه خاستگاه این بحث را فرهنگ دانست و خواستار نوآوری و نقد و مناظره در این حوزه شد. وی در پایان تاکید کرد که با تشکیل شبکه‌های اجتماعی علمی در این حوزه می‌توان به معاونت پژوهشی یاری کرد.

باسمه تعالی شأنه

عید قربان، عید تغزل عاشقانه انسان با معبود و محبوب ابدی، و درخشش نام «دوست خدا» بر تارک کائنات مبارک باد!

این عید سعید را به همکاران عزیز، پژوهشگران، دانشوران، کارشناسان، کاردانان و کارکنان عزیز تبریک عرض می‌کنم.

صادق آئینه‌وند

رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

اهدای کتاب

انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، براساس مصوبه هیئت ریسه محترم پژوهشگاه، تعداد ۲۹۰ عنوان از کتاب‌های چاپ‌شده پژوهشگاه در سال‌های قبل از ۱۳۸۵ را (از هر عنوان ۳ جلد) که در مجموع ۸۷۰ جلد کتاب می‌شود را بنا به درخواست دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد در تاریخ ۱۳۹۳/۶/۳۱ به دانشگاه یادشده اهدا کرد.

انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، براساس مصوبه هیئت ریسه محترم پژوهشگاه، تعداد ۲۹۰ عنوان از کتاب‌های چاپ‌شده پژوهشگاه در سال‌های قبل از ۱۳۸۵ را (از هر عنوان ۴ جلد) که در مجموع ۱۱۶۰ جلد کتاب می‌شود را بنا به درخواست دانشگاه ایلام در تاریخ ۱۳۹۳/۷/۷ به دانشگاه یادشده اهدا کرد.

انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، براساس مصوبه هیئت ریسه محترم پژوهشگاه، تعداد ۲۹۰ عنوان از کتاب‌های چاپ‌شده پژوهشگاه در سال‌های قبل از ۱۳۸۵ را (از هر عنوان ۲ جلد) که در مجموع ۵۸۰ جلد کتاب می‌شود را بنا به درخواست دانشگاه یزد در تاریخ ۱۳۹۳/۷/۷ به دانشگاه یادشده اهدا کرد.

انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، براساس مصوبه هیئت ریسه محترم پژوهشگاه، تعداد ۲۹۰ عنوان از کتاب‌های چاپ‌شده پژوهشگاه در سال‌های قبل از ۱۳۸۵ را (از هر عنوان ۳ جلد) که در مجموع ۷۶۴ جلد کتاب می‌شود را بنا به درخواست دانشگاه زابل در تاریخ ۱۳۹۳/۷/۹ به دانشگاه یادشده اهدا کرد.

برگزاری مراسم تکریم و بزرگداشت عید سعید غدیر در پژوهشگاه

از آستانه عید سعید غدیر با همت مرکز تحقیقات امام علی (ع)، مراسم تکریم و بزرگداشت عیدالله الاکبر عید ولایت، با سخنرانی اساتید پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی همراه با رونمایی از کتاب نمایه پژوهش های دانشجویی راهنمایی پایان نامه های دانشگاهی درباره سیره امیرالمومنین علی علیه السلام روز یکشنبه ۲۰ مهرماه در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد.

پس از تلاوت آیاتی از کلام الله مجید، دکتر محمود جنیدی جعفری، رییس مرکز تحقیقات امام علی (ع) ضمن خیرمقدم با بیان اینکه تلاش همه پیامبران و رسالت پیامبر عظیم الشان اسلام (ص) در روز غدیر به بار نشست و این روز غدیر خم نام گرفت، اظهار کرد: این روز، روزی است که سه مؤده عظیم برای عالمیان با خود همراه داشت که طبق آیه «الیوم اکملت لکم دینکم...» عبارت اند از: اکمال دین، تمام شدن نعمت و راضی شدن خداوند به دین اسلام.

رییس مرکز تحقیقات امام علی (ع) ادامه داد: مرکز تحقیقات امام علی (ع) بیش از ۳۵۰ عنوان پایان نامه مربوط به امام علی (ع) جمع آوری کرده است؛ خوشبختانه طی تفاهم نامه ای که با بنیاد نهج البلاغه داشتیم، توانستیم اطلاعات ۲۰۰۰ پایان نامه را گردآوری و در قالب کتابی تدوین کنیم که انشاءالله امروز رونمایی می شود.

دکتر صادق آیینه‌وند، ریاست پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با ذکر ۲ فضیلت از ۲ روایت متفاوت درباره امیرالمومنین علی علیه السلام اظهار داشت: در کتاب «الارشاد» شیخ مفید که در قرن پنجم نگاشته شده و یکی از منابع مهم تاریخی است بیان شده که بعد از رسول خدا (ص) اگر همه اعمال حسنه مخلوقات را در یک کفه و ایمان علی (ع) را در کفه دیگر قرار دهیم باز هم ایمان علی (ع) بیشتر است.

وی افزود: در کتاب تاریخی دیگری نیز از قول اصحاب پیامبر (ص) بیان می شود که ما وقتی به امیرالمومنین (ع) نگاه می کردیم گویی به خورشید می نگریستیم. چرا که ۱۰ فضیلت در امیرالمومنین علی علیه السلام جمع بود که تنها منحصر به ایشان بود از جمله فقه، عدالت، علم، شجاعت، قضا، سخاوت، مروت، جوانمردی و ایثار.

دکتر علی اصغر پورعزت، استاد مدیریت دانشگاه تهران سخنران اصلی مراسم بود که با رویکردی جدید به تشریح این واقعه اثرگذار پرداخته و گفت: غدیر حادثه بزرگی است که برای ما شفاف‌کننده است و پدران ما باید مسئولیت تعهد به آن را قبول می کردند، گاه انسان در مواجهه با یک واقعه تاریخی می تواند به این نکته فکر کند و درباره آن بیندیشد، بنابراین صرف نظر از گذر زمان و اتفاقاتی که آن واقعه را تغییر می دهد و هر ماجرای تاریخی می تواند ماندگار باشد.

وی افزود: اگر غدیر را فارغ از زمان و مکان ببینیم (زمان و مکان دو بعد

پورعزت بیان کرد: آیندگان نسبت به غدیر چه وظیفه ای دارند همه ما باید نسبت به عهدی که در روز غدیر بسته شد، پایبند باشیم. درباره عاشورا این جمله که «ای کاش ما بودیم» مطرح می شود. این جمله را می شود درباره غدیر هم بیان کرد. باید دید تکلیف ما نسبت به غدیر چیست با این تنوع آرا و اندیشه و عقایدی که داریم اگر در آن زمان بودیم چه کاری انجام می دادیم. زیرا با ادعای عهد و پیمانی که در این ماجرا و با افرادی که در تاریخ زیسته اند، بسته ایم و در واقع این عهد، پیمانی است با خداوند، باید دید چگونه برخورد می کردیم.

وی گفت: جامعه و تمدن ما از عهدی که در خصوص بزرگان دینی و تاریخی خود بسته، فاصله گرفته و دولت های متعددی می آیند و می روند اما آنچه باقی می گذارند حتی جلوه ای از تمدنی که می خواستیم داشته باشیم را ندارند. به ویژه در بخش اقتصادی و سیاسی آنچه دولت ها بر جا گذاشته اند، جلوه ای از تمدن اسلامی را ندارد. همه منحرفان از غدیر مشهور به دینداری بوده و باورهای دینی عمیقی داشتند اما محبت بدون آگاهی حاصل نمی شود. آنها که ناآگاهانه ابراز محبت می کنند در حقیقت به چیزی غیر از خدا ابراز علاقه می کنند که البته این مسئله در گفت و گوها و احتجاجات آشکار می شود.

پورعزت ادامه داد: گویا امروز از غدیر تنها یک خاطره شیرین باقی مانده هست. چگونه ما می توانیم گمان کنیم که در حق اهل بیت (ع) ظلم یا کوتاهی نکرده ایم البته شرایط امروز اجتماع ما به گونه ای است که هر کس در باب علی (ع) سخن بگوید برای او حرمت قابل شده و شأن او بالا می رود که البته این بهره جویی مادی ما از ذات مقدسی است که در هستی نمونه ندارد.

وی با تاکید بر اینکه باید عوامل انحراف از غدیر را شناسایی کنیم، ابراز کرد: شاید خیلی از افرادی که در واقعه غدیر حضور داشتند اگر امروز بودند بهترین ائمه جماعات می شدند چرا که به برخی از اصول و شعائر دین بسیار پایدار بودند به طور مثال هرگز ربا نمی گرفتند اما خودخواهی آنها موجب بی علاقه

این افراد به امام علی (ع) و به مراتب سپس به پیامبر (ص) و خداوند شد، چرا که وقتی امر خدا نادیده گرفته شود این دلیل بر دشمنی با پروردگار است.

او افزود: این افراد از خدا وجودی ابزاری می‌سازند تا دنیای خود را آباد کنند نه اینکه او را راهوری بی مثال بدانند که باید از او اطاعت کرد تا رشد کند. همچنین، در خصوص با طبیعت نیز همه امور را مستعمره خود می‌کنند و حتی از روابط اجتماعی و علایق مستعمره می‌سازند و در این راستا مردم را به اطاعت خود وا داشته و سروری خود را تثبیت می‌کنند. برای شناخت عوامل انحراف افراد از واقعه غدیر باید ابتدا خود را شناخت، چنین فردی تمدن‌سازی او معطوف به اطاعت خداست هر چند تمدن‌سازی تنها ساخت کشور نیست یا اینکه بخواهیم کشوری استعمارگر و استیلاجو بسازیم، باید عوامل انحراف را شناسایی کنیم تا دچارش نشویم. در مرحله بعدی برای آماده‌سازی برای حرکت باید بدانیم که از کجا آمده‌ایم و به کجا می‌خواهیم برویم. شناسایی مقصد در مرحله سوم قرار دارد و فرد در این مرحله باید بداند که تمدن‌سازی معطوف به اطاعت از خداوند است. فردی که تمدن‌سازی او فارغ از تعلقات شخصی است مرگ باور می‌شود و به مقصدی فکر می‌کند که در آن بت وجود ندارد یعنی فکر و اندیشه خود را بت نمی‌کند و می‌داند که در هستی هیچ چیز پایدار نیست.

پورعزت خاطرنشان کرد: انفصال به امر خداوند، گاهی نیاز به فنای ابتدایی دارد چنین فردی به اموری می‌اندیشد که خداوند دوست دارد احیا شود لذا کسی که به عهد قدیم پایبند است به شأن راضی و مرضی و نفس مطمئنه می‌اندیشد؛ غدیر همین امروز است که اگر تصمیم بگیریم به عهد خود پایبند باشیم باید علاوه بر پدران خود، خود را نیز طرف پیمان غدیر بدانیم. در واقع ما طرف پیمانی هستیم که با خدا و پیامبر (ص) و علی (ع) بسته‌ایم. برای اینکه بدانیم تا چه اندازه به این پیمان وفادار هستیم باید ببینیم چه اموری را دوست داریم و تا چه اندازه‌ای حاضریم وقت، سرمایه، ظرفیت فکری و علایق خود را صرف آن کنیم. در حقیقت معبود واقعی ما آن چیزی است که در ذهن ساخته ایم و به آن می‌اندیشیم.

دکتر پورعزت در پایان سخنان خود یادآور شد: امیدواریم به ساختن تمدنی که ۲ ویژگی خرد و زیبایی را همراه خود داشته باشد و در این راستا غدیر یکی از نقاط عطف و حساس برای رسیدن به این تمدن خردمندانه است.

نصرالله صمدزاده مدیر کتابخانه بنیاد نهج‌البلاغه، پیش از رونمایی توضیحاتی درباره کتاب نمایه پژوهش‌های دانشجویی درباره سیره نظری و عملی حضرت علی (ع) ارائه کرد و گفت: برکتی در این کار وجود دارد چرا که مفاهیمی که در نهج‌البلاغه است تازگی را در ما ایجاد می‌کند و تمام کسانی که در این حوزه کار می‌کنند متوجه برکت این کار می‌شوند و مراجعه به این متون، حمام روح ما محسوب می‌شود. کارهایی که در این حوزه برای معرفی پایان‌نامه‌هایی درباره نهج‌البلاغه و سیره امام علی (ع) صورت گرفته با کمترین هزینه بوده است. بنابراین کافی است تا انگیزه‌ای وجود داشته باشد و بتوانیم حرکت کنیم.

وی تاکید کرد: در نشر کاغذی آثار مرجع سریع پیر می‌شوند و زمان خود را از دست می‌دهند بنابراین باید سازوکاری تعریف شود که امکان نشر برخط و آنلاین این آثار وجود داشته باشد. ما سه زیست پژوهشی، فروشگاه‌های

فرهنگی داریم و معتقدم در دو زیست فرهنگی و پژوهشی به هیچ عنوان آثار نباید به صورت کاغذی چاپ شود، به ویژه این ضرورت در حوزه پژوهشی و مرجع‌نگاری بیشتر است و تکنولوژی باید به کمک نشر این آثار بیاید. ارائه آمار می‌تواند به ما نشان دهد که در هر حوزه چه اتفاقاتی رخ داده و چه خلأهایی وجود دارد. به طور مثال چاپ این کتاب می‌تواند نشانگر آن باشد که در حوزه نهج‌البلاغه و سیره امام علی (ع) تاکنون چه پژوهش‌هایی انجام شده و به چه میزان به این رشته‌ها ورود داشته‌ایم.

مدیر کتابخانه بنیاد نهج‌البلاغه با بیان این که دو هزار و ۸ عنوان پایان‌نامه دانشگاهی در این کتاب گردآوری شده است افزود: این پایان‌نامه‌ها حاصل فعالیت علمی در ۷۰ مرکز دانشگاهی و حوزوی است که در این میان دانشگاه آزاد با ۹۱۵ پایان‌نامه رتبه اول را در حوزه نهج‌البلاغه و سیره امام علی (ع) داراست و حوزه علمیه با ۲۳۲ پایان‌نامه و دانشگاه پیام نور با ۱۰۸ عنوان پایان‌نامه در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

در این مراسم با دعوت از جمعی از مسئولان پژوهشگاه، مرکز تحقیقات امام علی (ع)، و بنیاد نهج‌البلاغه در سالن حکمت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی از کتاب نمایه پژوهش‌های دانشجویی رونمایی شد. در پایان جشن عید ولایت، از اساتید و پژوهشگران که با ارائه اثری درباره غدیر خم مشارکت علمی کرده بودند تقدیر به عمل آمد. همچنین از کتاب غدیر تجلی‌گاه عصر ظهور مسابقه‌ای در بین همکاران پژوهشگاه برگزار شده بود که به ۱۸ نفر به یمن ۱۸ ذی‌الحجه روز عید غدیر خم جوایزی اهداء شد.

انتصابات

دکتر صادق آیینه‌وند، رییس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در حکمی، دکتر آیت‌الله میرازی را به سمت سرپرست گروه پژوهشی جامعه‌شناسی نظری - فرهنگی منصوب کرد. رییس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در حکمی، سرکارخانم زهره عطایی آشتیانی را به سمت معاون مرکز فرهنگی آسیا منصوب کرد.

دکتر حسینعلی قبادی، قائم مقام پژوهشگاه و معاون پژوهشی، در حکمی دکتر سیدمحمدرحیم ربانی‌زاده را به عنوان مسئول ستاد برگزاری هفته پژوهش در سال ۱۳۹۳ منصوب کرد.

تبریک

سرکار خانم جواهری

موفقیت علمی شما پذیرش در مقطع کارشناسی ارشد رشته مدیریت برنامه‌ریزی در پردیس دانشگاه شهید بهشتی ما را بسیار خرسند کرد. موفقیت روز افزون شما را از خداوند متعال خواستاریم.

جناب آقای جواهری

موفقیت علمی شما پذیرش در مقطع کارشناسی ارشد رشته عمران گرایش مدیریت ساخت در دانشگاه امیرکبیر ما را بسیار خرسند کرد. موفقیت روز افزون شما را از خداوند متعال خواستاریم.

دکتر آیینه‌وند: رایزنان فرهنگی، رسولان فرهنگی هستند

به جهان عرضه کرده است. از دوره پیش از اسلام، ادبیات ایران نیز داعیه جهانی داشته است که با آمدن دین اسلام، این ادبیات داعیه خود را حفظ کرده است.

وی افزود: در دوران مدرنیته، ادبیات فارسی توانست به دلیل پشتوانه علمی‌اش، حضوری فعال داشته باشد چنانکه از قرن شانزدهم به بعد که فرانسه به ادبیات بیشتر متمایل شده است، سعدی یکی از محورهای ادبیات فرانسه است و سپس حافظ محور ادبیات می‌شود و فردوسی و مولوی و خیام نیز چنین می‌شوند.

دکتر قبادی با اشاره به جذابیت زبان فارسی گفت: در حوزه بالکان نخست زبان فارسی وارد شده است و سپس دین اسلام. بنابراین زبان فارسی راه‌گشای معنویت اسلامی بوده است. ادبیات ساحت آشتی‌ها و یکدلی‌هاست بنابراین در جهان پر منازعه امروز، بسیار مهم جلوه می‌کند و بهتر است رایزنان فرهنگی از قدرت ادبیات بهره‌مند شوند.

دکتر قهرمان سلیمانی معاون پژوهشی و آموزشی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در ادامه گفت: سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی خود را پایگاه دیپلماسی فرهنگی نظام می‌داند و قایل به استفاده از همه ظرفیت‌های نظام است.

وی تأکید کرد: سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در خارج از کشور، چیزی از خود برای عرضه ندارد و آنچه معرفی و تبلیغ و ترویج می‌کند، ظرفیت علمی و فرهنگی کشور است. سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی آمادگی این را دارد تا نیازهای این پژوهشگاه در ترجمه کتاب‌های علمی، ترجمه نسخ خطی و ... را برطرف سازد. تبادل استاد از ایران به کشورهای مختلف و کشورهای دیگر به ایران، از دیگر پیشنهادات همکاری سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی بود که در این دیدار توسط قهرمان سلیمانی، مطرح شد.

دکتر صادق آیینه‌وند رییس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی در نشست مشترک رییس و اعضای هیئت علمی پژوهشگاه با رایزنان فرهنگی که شنبه ۱۹ مهرماه در پژوهشگاه برگزار شد با اشاره به سال ۱۳۶۰ که به عنوان نخستین رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سوریه فعالیت خود را آغاز کرده بود گفت: در آن زمان بحثی بین وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت امور خارجه بود که کدام یک از این وزارت‌خانه‌ها تحت تاثیر دیگری باید باشد که گفته شد رایزنان فرهنگی، رسول فرهنگی هستند و سفیران وزارت امور خارجه، سفیران سیاسی و کسانی که صاحب رسالت هستند بر کسانی که صاحب سفارت هستند غلبه دارند.

وی افزود: در آن زمان بحث دیگری نیز بود که آیا باید حضور داشته باشیم یا صدور؟ آیا باید حضور داشته باشیم و از حیثیت خودمان دفاع کنیم یا هویت و فکر و اندیشه‌مان را صدور کنیم؟ که برخی از دیدگاه اول حمایت می‌کردند و بعضی از دیدگاه دوم. پژوهشگاه علوم انسانی دارای ۱۷ پژوهشگاه و مرکز تحقیقات است که در برخی رشته‌ها همچون زبان‌شناسی و ادبیات، قطب علمی است. این پژوهشگاه می‌تواند یاری‌رسان رایزنان فرهنگی و پشتوانه علمی و آکادمیکی باشد.

دکتر اشرف بروجردی معاون فرهنگی پژوهشگاه نیز با اشاره به افراد جدیدی که به عنوان رایزن فرهنگی منصوب شده‌اند گفت: امیدواریم تعاملی بین پژوهشگاه و رایزنان فرهنگی برقرار شود تا به هنگام فعالیت‌های فرهنگی رایزنان در دیگر کشورها، به معرفی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی نیز بپردازند.

دکتر حسینعلی قبادی قائم مقام پژوهشگاه در ادامه گفت: پژوهشگاه ظرفیت‌های بسیاری دارد تا پشتیبانی کند از ایفای رسالت رایزنان فرهنگی. اما پژوهشگاه در چند حوزه می‌تواند فعالیت بیشتری داشته باشد که یکی از آنها، زبان فارسی است. ادبیات فارسی، تنها ادبیاتی است که ۶ شاهکار را

اعلام فراخوان همایش بین‌المللی آینده فرهنگ

فراخوان همایش بین‌المللی آینده فرهنگ از سوی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد، این همایش درباره آینده تکنولوژی، علوم انسانی و علوم تجربی برپا خواهد شد.

تحقیق درباره آینده تکنولوژی، علوم تجربی و علوم انسانی و آینده هنر، اقتصاد، سیاست و دین، از اساسی‌ترین حوزه‌های پژوهش جدید است. امروز به نظر می‌رسد هیچ برنامه فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، آموزشی و تربیتی نمی‌تواند بدون داشتن تصویری درست از آینده طراحی شود، به طوری که داشتن تصویر یا تصویرهای ممکن از آینده فرهنگ، برای شروع پژوهش‌ها اجتناب‌ناپذیر است.

به لحاظ روش‌شناسی، پژوهش در این حوزه‌ها از نوع میان‌رشته‌ای - میان فرهنگی است. بنابراین، شایسته است صاحب‌نظران رشته‌های مختلف با کاوش در پرسش‌های مشترک و سیر در مراتب بحث، به بررسی جوانب گوناگون موضوعات بپردازند.

«فلسفه و روش‌شناسی»، «مباحث عمومی درباره فرهنگ‌ها، زبان، ادبیات و هنر»، «جامعه، سیاست و اقتصاد»، «ارتباطات و رسانه، اخلاق» و «تعلیم و تربیت، آینده فرهنگ ایران» سرفصل‌های این همایش را تشکیل می‌دهد.

همایش بین‌المللی آینده فرهنگ ۲۹ و ۳۰ اردیبهشت سال آینده در تهران برگزار می‌شود، همچنین مهلت ارسال چکیده مقالات تا ۳۰ آذر ماه سال جاری است.

این همایش با همکاری و مشارکت دانشگاه‌های علامه طباطبائی، تهران و اصفهان و پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران برگزار می‌شود.

علاقه‌مندان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت interculturalstudies.ir مراجعه کنند.

کتاب‌های چاپ شده در نیمه اول سال ۱۳۹۳

ردیف	نام کتاب	مؤلف	مترجم / مصحح
۱	اندرز اشتر دانا (چاپ اول)	فرزانه گشتاسپ - نادیا حاجی‌پور	
۲	فرهنگ مردمی نهاوند ۲ جلدی (چاپ اول)	محمد رستمی	
۳	تفاسیر شیعی و تحولات تاریخی ایران (چاپ اول)	فروغ پارسا	
۴	شیعه‌شناسان غربی و اصول اعتقادات شیعه دوازده امامی (چاپ اول)	مریم صانع‌پور	
۵	حاکمیت ترکمانان در ایران (دوره قراقویونلوها) (چاپ اول)	اسماعیل آکا	اکبر صبوری
۶	برنامه‌ها، اهداف، رویکرد شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی (چاپ اول)	سید حسین حسینی	
۷	اصلاحات سه ساله (چاپ اول)	جوادی یگانه	
۸	قواعد کلی فلسفه جلد ۱ و ۲ (چاپ ششم)	دینانی	
۹	فرهنگ تاریخی ایران مدرن (چاپ اول)	نعمت الله فاضلی	
۱۰	داستانهای عاشقانه (چاپ اول)	علی اصغر باباصفری	
۱۱	نظریه روش در مطالعات فرهنگی (چاپ اول)	فاطمه براتلو	
۱۲	دولت عقلانی (چاپ اول)	حسین غریب	
۱۳	چمن سرور (چاپ اول)	دری شوشتری	آزاده شریفی - احمد پهنامی
۱۴	درآمدی بر فلسفه علم	نواب مقربی	
۱۵	تحولات قفقاز شمالی و تاثیرات آن بر امنیت ملی	جواد میری	
۱۶	سیمای خانواده در رمان فارسی دهه شصت	مریم عاملی رضایی	
۱۷	تاریخ فرهنگی ایران مدرن	نعمت الله فاضلی	
۱۸	موقعیت زن در عصر امام علی (ع)	مریم سعیدیان جزئی	
۱۹	اصول روش تحقیق کیفی	آنسلم استراس و جولیت کوربین	بیوک محمدی
۲۰	انسان کامل در متون عرفانی اسلامی	سید ابوالحسن مخزن موسوی	
۲۱	درآمدی بر روش تحقیق کیفی	بیوک محمدی	
۲۲	نقد نامه تاریخ باستان شناسی و هنر (۲)	صادق آئینه‌وند و سیمین مقیسه	
۲۳	نقد نامه فلسفه و کلام ادیان و عرفان (۱)	حسین کلباسی و ملکه پندجو	
۲۴	نقد نامه فلسفه و کلام ادیان و عرفان (۲)	حسین کلباسی و ملکه پندجو	
۲۵	نقد نامه زبان و ادبیات فارسی و زبان‌های باستانی (۲)	سعید بزرگ بیگدلی و حسینعلی قبادی	
۲۶	نقد نامه علوم سیاسی	مجید توسلی رکن آبادی و نجف زاده	

۲۷	نقد نامه علوم تربیتی	محمد رضا نیلی احمد آبادی - سید محمد حسین حسینی
۲۸	نقدنامه معرفی نقد و بررسی کتب علوم اجتماعی (۳)	سید ضیاء هاشمی - مهری سادات موسوی - محبوبه سادات هدی
۲۹	نقد نامه کتب متون زبان و ادبیات روسی	جان الله کریمی - احمد رضانی
۳۰	نقد نامه کتب و متون زبان انگلیسی	جان الله کریمی - احمد رضانی
۳۱	نقد نامه روان شناسی (۲)	غلامعلی افروز - علی اکبر ارجمندنیا
۳۲	نقد نامه فقه و حقوق	فضل الله موسوی - سید مهدی موسوی
۳۳	نقد نامه کتب و متون زبانهای خارجی	جان الله کریمی - احمد رضانی
۳۴	نقدنامه مدیریت (۲)	بهرروز دری - پیمان دلسینا
۳۵	نقدنامه کتب و متون زبانشناسی	جان الله کریمی - احمد رضانی
۳۶	الهیات نجات (ج ۱) شیخ ابوعلی سینا	حسین کلباسی اشتری
۳۷	به کودکان اعتماد کنیم	مهرنوش هدایتی
۳۸	تحلیلی از دیدگاه فیزیکدانان معاصر	مهدی گلشنی
۳۹	از علم سکولار تا علم دینی	مهدی گلشنی
۴۰	بهگود گیتا	مهدی علایی
۴۱	بررسی دینکرد ششم	مهشید میرفخرایی
۴۲	تاریخ اسد بیگ قزوینی	جمشید نوروزی

کتاب‌های چاپ شده در نیمه دوم سال ۱۳۹۲

ردیف	نام کتاب	مؤلف	مترجم / مصحح
۱	داستان های برای فکر کردن (چاپ چهارم)	رابرت فیشر	سید جلیل شاهری
۲	داستان پیامبران ج ۲ (چاپ اول)	پورنامداریان	
۳	پیکسی (چاپ اول)	یحیی قائدی - اسفندیار تیموری	
۴	لیلا (چاپ دوم)	سعید ناجی	
۵	لیزا (چاپ دوم)	حمیده بحرینی	
۶	زندگی و اندیشه ادم اسمیت (چاپ دوم)	شیرزاد پیک حرفه	
۷	ارتباط با کودکان از طریق داستان (چاپ دوم)	منیژه بهبودی - سید جلیل شاهری	
۸	دوران نقادی	علی اکبر احمدی	

کتاب دینکرد ششم، تألیف دکتر مهشید میرفخرایی برنده کتاب فصل شده است.

کتاب پایان تاریخ در نظر فلسفه مدرن و پست مدرن تألیف دکتر علی مرادخان برنده کتاب فصل شده است.

سردبیر: دکتر محسن علوی پور

هیئت تحریریه: افسرالملوک ملکی، شاهین آریامنش، فرزاد حسینی، اعظم صادقیان و سمانه خودچپانی

طراح و صفحه‌آرا: شهره خوری